

ISSN 2226-3209 (Print)
ISSN 2409-0506 (Online)

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

MINISTRY OF CULTURE AND INFORMATION POLICY OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF MANAGERIAL STAFF OF CULTURE AND ARTS

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ

АКАДЕМІЇ

КЕРІВНИХ

КАДРІВ

КУЛЬТУРИ

І МИСТЕЦТВ

NATIONAL

ACADEMY OF

MANAGERIAL

STAFF OF

CULTURE

AND ARTS

HERALD

Щоквартальний науковий журнал
Quarterly Journal

3'2023

Київ – 2023

У щоквартальнику Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв висвітлюються актуальні питання мистецтвознавства та культурології. Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто прагне отримати ґрунтовні знання теоретичного і прикладного характеру.

Редакційна колегія

Денисюк Ж. З., д. культ. (головний редактор); **Литвин С. Х.**, д. і. н., професор (заст. головного редактора); **Афоніна О. С.**, д. мист., професор (відповідальний секретар); **Бітасєв В. А.**, д. філос. н., професор, член-кор. НАМ України; **Вєдєнєєв Д. В.**, д. і. н., професор; **Волков С. М.**, д. культ., професор; **Герчанівська П. Е.**, д. культ., професор; **Донченко Н. П.**, засл. діяч мистецтв України, професор; **Езкуерро А.**, д. філос. (Іспанія); **Жуковін О. В.**, к. мист.; **Зосім О. Л.**, д. мист., професор; **Каппелліні В.**, д. філос., професор (Італія); **Карпов В. В.**, д. і. н.; **Каталінік В.**, д. філос. (Хорватія); **Кайл К.**, д. філос. (Німеччина); **Кнаут М.**, д. філос., професор (Німеччина); **Льоос Х.**, д. філос., професор (Німеччина); **Овчарук О. В.**, д. культ., професор; **Пастерняк В.**, д. габілітований, професор (Польща); **Ростіролла Д.**, д. філос. (Італія); **Сапенко Р.**, д. габілітований, професор (Польща); **Хемслі Д.**, д. філос. (Великобританія); **Чернець В. Г.**, д. філос., професор; **Шванднер Г.**, д. філос., професор (Німеччина); **Штанке Г.**, д. філос., професор (Німеччина); **Шульгіна В. Д.**, д. мист., професор; **Юренієне В.**, д., професор (Литва), **Яковлев О. В.**, д. культ., професор

Статті, подані до редакції журналу, рецензують члени редакційної колегії

Журнал включено до **Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)** зі спеціальностей: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація; 024 Хореографія; 025 Музичне мистецтво; 026 Сценічне мистецтво; 034 Культурологія відповідно до Наказу МОН України від 02.07.2020 № 886 (додаток 4).

Науковий журнал "Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв" індексується в міжнародних наукометричних базах даних: EBSCO; International Impact Factor Services; Research Bible; Open Academic Journals Index; CiteFactor; Google Scholar; Directory of Open Access Scholarly Resources; CEEOL (Central and Eastern European Online Library); Index Copernicus

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
(протокол № 1 від 29.08.2023)

За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор

Свідоцтво КВ № 19938-9738ПР від 17.05.2013 р. © Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2023

© Автори

УДК 75.03[477] "19/20"

Цитування:

Кравченко А. І. Український театральний авангард у просторі музейної комунікації. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2023. № 3. С. 105–109.*

Kravchenko A. (2023). Ukrainian theatre avant-garde in the space of museum communication. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal, 3, 105–109 [in Ukrainian].*

*Кравченко Анастасія Ігорівна,
доктор мистецтвознавства,
доцент кафедри культурології та
міжкультурних комунікацій
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
<http://orcid.org/0000-0001-6706-7937>
akravchenko@dakkkim.edu.ua*

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТРАЛЬНИЙ АВАНГАРД У ПРОСТОРИ МУЗЕЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Мета роботи полягає у дослідженні принципів музейної комунікації в процесах експонування робіт вітчизняних театральних художників-авангардистів першої третини ХХ століття у виставкових проєктах України та Естонії 2014–2023 років. **Методологія дослідження** спирається на мистецтвознавчий та культурологічний аналіз. **Наукова новизна** дослідження пов'язана з розкриттям еволюції стратегій музейної комунікації у їх фокусуванні на трансляцію національних меседжів у внутрішньо-українському та інтернаціональному просторі культури щодо відображення специфіки кодів української ідентичності та переосмислення здобутків українського авангарду, зокрема, і театального, з позицій деколонізації його сприйняття. У цьому контексті вперше проаналізовані мистецько-інтелектуальні моделі виставок «Сцена українського авангарду» («Мистецький арсенал», Київ, Україна, 2014 р.), «Футуромарення» («Мистецький арсенал», Київ, Україна, 2021–2022 рр.) та «Futuromarennia. Ukraine ja avangard» (Художній музей KUMU, Таллін, Естонія, 2023 р.). У **висновках** констатується наявність еволюції комунікативних моделей, спрямованих на вибудовування зв'язків українського авангарду та народно-декоративного мистецтва, розкриття міжмистецьких зв'язків в рамках концепції панфутуризму в просторі української культури, а також презентацію постколоніального погляду на реактуалізацію зв'язків українського та європейського мистецтва в рефлексіях художників-авангардистів.

Ключові слова: український авангард, український театральний авангард, сценографія, театральний костюм, сучасні музейні практики, музейна комунікація, візуальна комунікація, візуальна культура.

Kravchenko Anastasiia, Doctor of Study of Arts, Associate Professor of the Department of Cultural Studies and Intercultural Communications, National Academy of Culture and Arts Management.

Ukrainian theatre avant-garde in the space of museum communication

The aim of the work is to study the principles of museum communication in the processes of exhibiting works by Ukrainian avant-garde theatre artists of the first third of the 20th century in exhibition projects in Ukraine and Estonia in 2014–2023. **The research methodology** is based on art historical and cultural analysis. **The scientific novelty** of the study is related to the evolution of museum communication strategies in their focus on the transmission of national messages in the domestic Ukrainian and international cultural space to reveal the specifics of the codes of Ukrainian identity and rethink the achievements of the Ukrainian avant-garde, including the theatrical avant-garde, from the standpoint of decolonising its perception. In this context, the artistic and intellectual models of the exhibitions «Scene of the Ukrainian Avant-Garde» (Mystetskyi Arsenal, Kyiv, Ukraine, 2014), «Futuromarennia» (Mystetskyi Arsenal, Kyiv, Ukraine, 2021–2022) and «Futuromarennia. Ukraine ja avangard» (KUMU Art Museum, Tallinn, Estonia, 2023) were analysed for the first time. **The conclusions** state the evolution of communicative models focused on building links between the Ukrainian avant-garde and folk decorative art, the disclosure of inter-artistic relations within the concept of pan-futurism in the space of Ukrainian culture, as well as the presentation of a postcolonial view of the reactivation of the links between Ukrainian and European art in the reflections of avant-garde artists.

Keywords: Ukrainian avant-garde, Ukrainian theatrical avant-garde, scenography, theatrical costume, contemporary museum practices, museum communication, visual communication, visual culture.

Актуальність теми дослідження пов'язана з дослідженням специфіки музейної комунікації у процесі еволюції мистецько-інтелектуальних моделей експонування творів українського авангарду першої третини ХХ століття. Зазначене видається особливо важливим у світлі триваючої в Україні війни та існуючої необхідності переосмислення історії українського візуального мистецтва у контексті тягlosti національних традицій ХХ–ХХІ століть. Відомо, що феномен авангардного живопису загалом, і театрального авангарду, зокрема, «виявився в глобальному „розпредмеченні“ мистецтва та „опредмеченні“ емоцій і великою мірою був спровокований і обумовлений амбітним соціальним мрійництвом українських митців, їхнім зятим намаганням спроектувати майбутнє» [2, 292]. Попри суперечність подібних естетичних концепцій радянській ідеології, незнищенні ідеї українського авангарду продовжити своє життя, однак у новій оболонці колоніального привласнення його здобутків. Відтак, дослідження принципів музейної комунікації з позицій деколонізації сприйняття творчості українських художників-авангардистів є своєчасним завданням мистецтвознавства та музеєзнавства.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблематика статті охоплює доволі широке коло питань, що потребує аналізу попередніх досліджень і публікацій з історії розвитку авангардних течій в українському образотворчому мистецтві, зокрема, специфіки авангардної сценографії, а також проблем музейної комунікації в сучасній візуальній культурі. Так, вивченню українського театального авангарду присвячено фундаментальні праці Г. Веселовської, О. Ковальчук та ін., що доповнюються аналізом історії і теорії мистецтва авангарду в роботах Л. Дрофань, О. Кашуби-Вольвач, І. Несен, О. Петрової, В. Сидоренка, В. Фабер, О. Федорука та низки інших вчених. У вказаних дослідженнях питання українського театально-декораційного мистецтва першої третини ХХ століття розглядаються крізь призму авангардних пошуків художників, де «було закладено базис для подальшого розвитку вітчизняного балетного костюму» [4, 95] і сценографії. Аналіз нових підходів у оформленні сценічних декорацій та костюмів у стилістиці конструктивізму засвідчує, на думку мистецтвознавців, не тільки трансформації індивідуально-творчого мислення, але й значний вплив на естетичний «портрет» та соціокультурний контекст усієї епохи.

Саме культурно-історична вага авангардних ідей у стимулюванні еволюції українського візуального мистецтва «століття нонконформізму» (Л. Смирна), обумовлює незгасаючий науковий інтерес до розгляду здобутків українського авангарду в фокусі паралельних візій, що перекидають смислову «арку» від мистецтва першої третини ХХ до мистецтва першої чверті ХХІ століть. Йдеться, насамперед, про специфіку новітніх музейних практик та принципів музейної комунікації, що упредметнюють зв'язок поколінь у моделюванні сучасного погляду на минуле і, навпаки, погляду на сучасність крізь історичну призму. Відтак, у контексті заявленої теми нашої розвідки ми не можемо оминати дослідження, присвячені проблемам музейної комунікації, де актуалізуються стратегії, способи, технології музейних репрезентацій артефактів візуальної культури (Н. Білан, Ж. Денисюк, Р. Маньковська, І. Передерій та ін.).

Мета статті полягає у дослідженні принципів музейної комунікації в процесах експонування робіт вітчизняних театральних художників-авангардистів першої третини ХХ століття у виставкових проєктах України та Естонії 2014–2023 років. Вирішення поставлених завдань, відповідно до мети дослідження, буде здійснено на матеріалах аналізу таких виставок, як: «Сцена українського авангарду» («Мистецький арсенал», Київ, Україна, 2014 р.), «Футуромарення» («Мистецький арсенал», Київ, Україна, 2021–2022 рр.) та «Futurumarennia. Ukraina ja avangard» (Художній музей KUMU, Таллін, Естонія, 2023 р.).

Виклад основного матеріалу. В історії світової культури усвідомлення головної мети і специфіки науково-дослідницьких, просвітницько-виховних та естетичних завдань музейних установ повсякчас виводило на міждисциплінарне розуміння їх дискурсивної єдності. У ході парадигмальної еволюції музеєзнавства і пам'яткознавства теоретичні та практичні підходи проксемічної організації експозиційного середовища набули значного оновлення з точки зору синтезування різних методів і технологій. В ХХІ столітті ці процеси знаходять своє відображення у появі нових музейних практик, пов'язаних з інтерактивністю, перформатизмом, акціонізмом, імерсивністю. Останні спрямовані на часткове або тотальне занурення адресата (тобто, відвідувача експозицій) у комунікативний простір музейної реальності шляхом задіяння різних каналів отримання об'єктивного досвіду. Наприклад, комбінування природних,

сенсорних способів трансляції культурної інформації (візуальних, аудіальних, тактильних), або ж створення альтернативного простору віртуальної реальності за допомоги відповідних медіа-технологій.

З огляду на це, тлумачення музею як соціокультурної установи, його завдань і функцій поступово трансформується. Спостерігаємо як притаманна музею багатофункціональність набуває граничного розширення завдяки переосмисленню його комунікативних функцій. На сучасному етапі музейний простір розглядається не тільки як місце збереження історичних цінностей, а здебільшого усвідомлюється як містилице ідей, де знаходить відбиття специфіка ментально-обумовленого мислення представників різних націй, художніх шкіл, культурно-історичних епох, а також здійснюється наративізація різних життєвих історій як самих митців, так і персонажів їх робіт. Відтак, сьогодні «музейний простір, який останнім часом рефлексується як фахівцями-практиками, так і теоретиками, не лише як експозиційний простір, але й середовище комунікації відвідувача з об'єктами культури, є основною формою презентації культурної спадщини і може бути визначений як штучно створене предметне середовище, що має синтетичний науково-художній характер і володіє власною структурою» [3, 66].

Безсумнівно, що подібні візії пов'язані також і з переосмисленням діяльності експозиціонера, яка в історії розвитку візуального мистецтва завжди мала вагу, через своє спрямування на пізнання феноменології художнього буття і розширення культурного бекграунду пересічного відвідувача музею. Проте сьогодні, робота експозиціонера направлена на моделювання особливого простору музейної комунікації, що активізує діалог музейних установ з громадянським суспільством через впровадження нових підходів в музейній практиці. Йдеться про реалізацію таких проектів, де надається перевага не демонстрації артефактів, а інтерпретації сенсів. Тобто, відбувається зміщення пріоритетів від споглядання (як пасивної рефлексії) до активної аналітики змістового поля, причому не тільки окремих художніх робіт, скільки їх взаємозв'язків у загальній концепції експозиції.

Це видається особливо важливим, з точки зору актуалізації в сучасних музейних проектах двох концептуальних положень. А саме, погляду на знаковість українських надбань минулого крізь призму сучасної культурно-історичної ситуації, і навпаки – погляду з

минулого на наше сьогодні, що «підсвічує» знаковість історичних паралелей – суспільно-політичних, соціокультурних, жанрово-стильових, ідейно-змістових тощо. Обидві стратегії музейної комунікації мають непересічне значення у своїй орієнтації на розкриття різноманітних аспектів формування і збереження української самобутності та національної ідентичності, а в умовах українсько-російської війни – стають інструментом культурної політики з протидії ворожій пропаганді та утвердження української суб'єктності (історичної, громадянської, культурної, ментальної).

У цьому контексті треба також наголосити на існуючій у різних сферах української культури необхідності повернення належного їй місця у світовій історії, заповнення інформаційних прогалів та спростування хибних переконань, що й подекуди залишаються вкоріненими у свідомість європейської аудиторії. Як зазначає Е. Епнер, «потрібно відновлювати не лише назви, а й усю культуру, щоб люди в Україні, як і в усьому світі, розуміли, що таке Україна. Наразі цього розуміння не існує» [див.: 6]. Серед таких актуальних нині завдань – нове прочитання візуальних кодів українського авангарду (зокрема, і театального), що внаслідок колоніальної політики Радянського Союзу сприймався за кордоном як здобуток російського образотворчого мистецтва.

Саме цим і обумовлено наше звернення до аналізу принципів музейної комунікації на прикладах виставкових проектів 2014–2023 років, що були реалізовані в Україні та Естонії. Вони презентують новий погляд на живопис видатних українських авангардистів першої третини ХХ століття (Казимира Малевича, Віктора Пальмова, Василя Єрмилова, Давида Бурлюка, Володимира Бурлюка, Олександра Богомазова, Володимира Баранова-Росіне, Всеволода Максимовича та ін), а також у загальному контексті творів конструктивізму, супрематизму, кубофутуризму висвітлюють значення сценографічних проектів українських театральних художників-авангардистів (Олександри Екстер, Анатолія Петрицького, Вадима Меллера, Олександра Хвостенка-Хвостова, Валентина Шкляйва та Бориса Косарева).

Так, приміром, згадаємо виставковий проект «Сцена українського авангарду» («Мистецький арсенал», Київ, Україна, 2014 р.), що звертає увагу адресатів на специфіку вітчизняного образотворчого мистецтва першої третини ХХ століття. Його розвиток співпав у часі з докорінними трансформаціями

суспільно-політичного життя. Розпад Російської імперії, події Першої світової війни, Лютневої і Жовтневої революцій 1917 року, громадянської війни, національних визвольних змагань, створення Української Народної Республіки і, зрештою, встановлення більшовицької влади Рад – саме у цей історичний період виникли нові авангардні течії національного живопису і сценографії. З огляду на це, видається цілком закономірним висвітлення у художньо-змістовій моделі виставки тогочасного соціокультурного зрізу життя українського суспільства, в хаотичному калейдоскопі якого «на сцену» вийшов український авангард.

Цікаво, що тематична структура виставки також включає експонування акварелей майстрів народно-декоративного мистецтва – Марії Примаченко, Євмена Пшеченка, Ганни Собачко-Шостак та Василя Довгошиї. Вони своїми витонченими орнаментами ніби «відтіняють» творчість сучасників-авангардистів, що «зосередилися на проблемі третього виміру з візуалізацією конструктивних особливостей предмету» [5, 244]. Однак, попри нетотожність зазначених стилів та змістів «урбаністичного» та «сільського» живопису, лише на перший погляд представлені роботи видаються антитетичними (наприклад, «Півень» Василя Довгошиї та ескізи театральних костюмів Анатолія Петрицького до опери «Турандот» Джакомо Пуччіні). Насправді, комунікативна стратегія виставки спрямовує адресата на пошук комплементарних паралелей через притаманне авангардизму та наївному мистецтву тяжіння до експерименту, особливої естетики кольору і динаміки композицій. Подібна концепція провокує на осмислення інноваційності авангардного живопису і, разом з тим, фантастичності бестіарію народно-декоративної творчості (як своєрідної «футуристичності» його образів, що простежується, приміром, у роботах Марії Примаченко).

Порівняно з виставкою «Сцена українського авангарду», значно розширює простір музейної комунікації наступна експозиція творчості українських авангардистів – «Футуромарення», що занурює глядача у міждисциплінарний простір культури першої третини ХХ та першої чверті ХХІ століть («Мистецький арсенал», Київ, Україна, 2021–2022 рр.). Тут, створено особливе середовище презентації доробку українських футуристів, що увиразнює маніфестовані ними ідеї взаємодії різних видів і течій мистецтв. Саме тому зміст, способи і форми демонстрації

авангардних робіт постають ніби вписаними в інтермедіальний контекст сучасності. Йдеться про експонування живопису (Олександра Богомазова, Давида Бурлюка та ін.), супрематичних вишивок Ніни Генке-Меллер, театрального авангарду (наприклад, ескізів сценічних костюмів Анатолія Петрицького до вистави «Вій» за Остапом Вишнею) у інтерактивному «оточенні» літературно-музичної програми («Фокстроти» Сергія Жадана та Юрія Гурджи), перформансів («Музика футуризму» Алли Загайкевич), а також кінопоказів, лекцій, репортажів, освітнього клубу для дітей та підлітків тощо.

Варто зазначити, що ідея «панфутуризму» [див.: 1], яка концептуально об'єднала першу третину ХХ та першу чверть ХХІ століть (історичні періоди кардинального техніко-конструктивного та образно-змістового оновлення усіх видів мистецтв), відійшла ніби на другий план під час міжнародної презентації цього виставкового проєкту в Естонії («Futurumarennia. Ukraina ja avangard», Художній музей KUMU, Таллін, 2023 р.). Ситуація повномасштабного вторгнення Російської Федерації спровокувала зміни у стратегіях музейної комунікації з іноземним глядачем. Тож, в новій інтерпретації контенту експозиції йшлося вже не стільки про футуристичну «мрію» модернізації усіх сфер життєтворчості, скільки про майбутнє громадянського суспільства України – «українську мрію», загалом. Крім того, особливо наголошувалося на необхідності переосмислення історії авангардного мистецтва та виокремлення з-під «парасолькового» терміну «російський авангард» його української гілки як такої, що вирізняється самобутністю, має спорідненість з європейськими течіями образотворчого мистецтва і транслює національні культурні коди.

Так, приміром, зв'язок з європейською культурою упередметнювався в експонуванні сценографічних авангардних проєктів, що відображають рефлексії українських театральних художників на творчість західних літераторів. Згадаємо ескізи сценографії до вистави «Моб» Ептона Сінклера та декорацій до опери «Валькірія» Ріхарда Вагнера (авторства Олександра Хвостенко-Хвостова), а також ескізи костюмів до п'єси «Ромео і Джульєтта» Уільяма Шекспіра (Олександри Екстер) та вистави «Газ» за твором Георга Кайзера (Вадима Меллера). Натомість, реінтерпретація сутності українського авангарду у світлі викриття механізмів привласнення іншонаціональних здобутків

автократичними режимами надавалася у супроводжуючій експозицію програмі (мультимедійні інсталяції, документалістика, фото-матеріали, лекторії, буклети та ін.). Тут, для закордонної аудиторії було детально висвітлено історію мистецтва України ХХ–ХХІ століть у широкому подієвому контексті радянської індустріалізації, репресій, голодомору, боротьби за незалежність та євроінтеграцію, а також суспільного супротиву триваючій агресії Російської Федерації на новому етапі еволюції українського державотворення 2014–2023 років.

Відтак, у підсумку зазначимо, що наукова новизна дослідження пов'язана з розкриттям еволюції стратегій музейної комунікації у їх фокусуванні на трансляції національних меседжів у внутрішньо-українському та інтернаціональному просторі культури щодо відображення специфіки кодів української ідентичності та переосмислення здобутків українського авангарду, зокрема, і театального, з позицій деколонізації його сприйняття.

Висновки. Згідно результатів аналізу принципів музейної комунікації, проведеного на матеріалах виставкових проєктів з експонування робіт вітчизняного театального авангарду першої третини ХХ століття в Україні та Естонії («Сцена українського авангарду», «Футуромарення», «Futuroarennia. Ukraina ja avangard», 2014–2023 pp.), констатуємо наявну еволюцію комунікативних моделей, спрямованих на вибудовування зв'язків українського авангарду та народно-декоративного мистецтва, розкриття міжмистецьких зв'язків в рамках концепції панфутуризму в просторі української культури, а також презентацію постколоніального погляду на реактуалізацію зв'язків українського та європейського мистецтва в рефлексіях художників-авангардистів.

Література

1. Величко В., Оксаметний І. Старт виставкового проєкту «Футуроманія»: кураторський текст. Мистецький арсенал: веб-сайт, 2021. URL: <http://surl.li/iwewz> (дата звернення: 01.07.2023).
2. Веселовська Г. І. Український театральний авангард. Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України. Київ: Видавництво Фенікс, 2010. 368 с.

3. Денисюк Ж. З. Музейна комунікація в умовах цифровізації. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2021, №3. С. 64–70. DOI 10.32461/2409-9805.3.2021.244718

4. Несен І. І. Театральний ескіз в авангарді з погляду фактури (за матеріалами Анатолія Петрицького для балетів «Корсар» і «Червоний мак»). Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. Київ. 2022. № 1. С. 90–95.

5. Юр М. Художній експеримент як творча стратегія українських митців. Сучасне мистецтво : наук. зб. Київ : Фенікс, 2014. Вип. X. С. 243–248.

6. Epner, Eero. Forbidden, Forgotten and Eradicated. But Alive. A new exhibition of Ukrainian avant-garde art is open in the Kumu Art Museum in Estonia. «Eesti Express», 10.05.2023. URL: <http://surl.li/iwhir> (дата звернення: 07.07.2023)

References

1. Velychko V., Oksametnyi I. (2021). Launch of the Futuromania exhibition project: curatorial text. Mystetskyi arsenal: website. Retrieved from: <http://surl.li/iwewz> (last access: 01.07.2023) [in Ukrainian].
2. Veselovska H. I. (2010). Ukrainian theatrical avant-garde. Modern Art Research Institute of the National Academy of Arts of Ukraine. Kyiv: Feniks [in Ukrainian].
3. Denysiyuk Zh. (2021). Museum communication in the conditions of digitalization. Library science. Record Studies. Informology. 3, 64–70 [in Ukrainian].
4. Nesen I. I. (2022). Theatre sketch in the avant-garde from the point of view of texture (based on the materials of Anatol Petritsky for the ballets "Corsair" and "Red Poppy"). Herald of the National Academy of Culture and Arts Management: scientific journal, 1, 90–95 [in Ukrainian].
5. Yur M. (2014). Artistic experiment as a creative strategy of Ukrainian artists. Suchasne mystetsvo, 10, 243–248 [in Ukrainian].
6. Epner, Eero. (2023). Forbidden, Forgotten and Eradicated. But Alive. A new exhibition of Ukrainian avant-garde art is open in the Kumu Art Museum in Estonia. «Eesti Express», 10.05.2023. URL: <http://surl.li/iwhir> (last access: 07.07.2023) [in English].

*Стаття надійшла до редакції 12.07.2023
Отримано після доопрацювання 14.08.2023
Прийнято до друку 21.08.2023*

ЗМІСТ

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

<i>Копієвська О. Р.</i>	Травма & істерія в європейській культурі fin de siècle (частина 1)	3
<i>Денисюк Ж. З.</i>	Візуальні комунікативні практики в контексті розвитку креативних індустрій ...	10
<i>Татарнікова А. А.</i>	Культурна дипломатія у східноєвропейському просторі: культурологічний аспект, сучасні тенденції	15
<i>Рева Т. С.</i>	Modern Cultural Collaborations of Opera Houses of Kyiv, Lviv, and Odesa under Martial Law: The International Dimension [Сучасні культурні колаборації оперних театрів Києва, Львову та Одеси в умовах воєнного стану: міжнародний вимір]	20
<i>Соболєвська С. О.</i>	Роль народної та авторської ляльки у міжкультурній комунікації	27
<i>Берест П. М.</i>	Вплив туристичних дестинацій центральної України на ментальну парадигму українського соціуму	32
<i>Гаврилюк О. П.</i>	Соціальні мережі як чинник формування культурних цінностей і норм	39
<i>Засядьков О. А.</i>	Ціннісні властивості сучасної івент-практики в науково-практичному дискурсі	45
<i>Крикуненко С. В.</i>	Структурно-стилістичні компоненти коміксу в реальному просторі формування видовищної культури	50
<i>Крупа О. П.</i>	Імплементация концепції інфотейнменту в практику івент-індустрії: постановка проблеми	57
<i>Купрій Т. І.</i>	Телебачення як чинник формування єдиного культурного простору та інтеграції суспільства	63
<i>Мусієнко О. В.</i>	Вплив відеохостингу YouTube на дитячий сегмент української аудіовізуальної культури	69
<i>Сучков Д. Г.</i>	Аудіовізуальна культура участі: роль соціальних медіа	75
<i>Осієвський В. В.</i>	Становлення та концептуалізація соціокультурного дискурсу в зарубіжному туризмознавстві	81
<i>Черевач В. В.</i>	Мода як культурна практика: ідентифікація за основними характеристиками	88

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ

<i>Афоніна О. С.</i>	Conceptualisation of the meanings of flower symbolics in interior schedules [Концептуалізація символіки кольорів у розписах інтер'єрів]	94
<i>Карпов В. В.</i>	Українська військова тематика в історично-батальному живописі Андрія Холоменюка	99
<i>Кравченко А. І.</i>	Український театральний авангард у просторі музейної комунікації	105
<i>Бардік М. А.</i>	«Священні зображення» в інтер'єрі Великої церкви Києво-Печерської лаври: фактична система сакральних розписів 1897 – 1901 рр.	110
<i>Дяченко А. В.</i>	Гендерні особливості художніх практик України і Сходу в сучасному контексті	117
<i>Солярська-Комарчук І. О.</i>	Монументальне мистецтво Ф. Тетянича в контексті традицій трансавангарду	124
<i>Сержант Л. В.</i>	Мальований декор гончарного посуду чернігівщини XVIII – першої третини XX століття	130
<i>Варчук М. В.</i>	Етапи колекціонування європейської портретної мініатюри XVI – XIX століття	136

<i>Жадейко О. М.</i>	Художні практики Валерія Гегамяна в контексті українсько-вірменських міжкультурних зв'язків	142
<i>Зорко А. Є.</i>	Художні прийоми емоційної виразності у батальному живописі: композиція ...	149
<i>Кравченко Л. В.</i>	Формування колекції французької порцеляни у Національному музеї мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків: аналіз архіву	154

ХОРЕОГРАФІЯ

<i>Литвин С. Х.</i>	Оцінка вагомості історичних знань при аналізі розвитку хореографічного мистецтва	160
<i>Гриценюк Р. А.</i>	Специфіка пластичної образності конкурсного танцю Пасодобль	166

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

<i>Маркова О. М.</i>	Поняття тембру-амплуа і філософії голосу в динаміці музикознавчих досліджень останніх десятиріч	172
<i>Муравська О. В.</i>	«Золотий обруч» Б. Лятошинського в успадкуванні духовно-міфологічних настанов музичного театру Європи	178
<i>Погребняк Г. П.</i>	Музика як елемент екранної мови режисера. Частина 2. Композиторські практики Енніо Морріконе в моделях екранної режисури	185
<i>Фрайт О. В.</i>	Пісенна стилістика Богдана Янівського: інспірації, інтенції та еміненційність текстів	193
<i>Горелік Л. М.</i>	Метаморфози камерно-вокального циклу в творчості М. Шуха (на прикладі медитативного дійства «Пісні весни»)	199
<i>Левіт Д. А.</i>	Pr-технології в арт-культурному просторі: взаємодія між Pr-стратегіями та просуванням артиста-вокаліста	206
<i>Тетяна О. С.</i>	Традиційні та інноваційні засади в виконавській практиці капели бандуристів «Сонце» ХНУМ ім. І. П. Котляревського (до 25-річчя творчої діяльності)	212
<i>Шпак Г. С.</i>	Ангелогласся як основа хорового співу східнослов'янської традиції та хорової спадщини К. Пігрова	218
<i>Бабухівський В. В.</i>	Поставангард і німецьке необароко ХХІ століття	225
<i>Бейник Є. В.</i>	«Дві легенди» для фортепіано пізнього періоду творчості Ф. Ліста в річищі духовно-естетичних поглядів композитора	230
<i>Буркацька Т. В.</i>	Пісенні дуети Б. Янівського в межах розвитку мадригально-кантової культури України	236
<i>Годлевський В. О.</i>	Концептуальна основа розвитку фольклорно-джазового напрямку в культурно-мистецькому просторі України кінця ХХ – першої чверті ХХІ століть	242
<i>Голубов Д. Р.</i>	«Хвилі Мартено» на Всесвітній виставці в Парижі 1937 року	250
<i>Ін Цін'янь</i>	Пісні С. Монюшка для високого голосу та поліжанрова палітра їх стильового виявлення	258
<i>Красіліна І. В.</i>	Твори А. Скарлатті як триумф краси й добродійності (на прикладі аналізу опери «Грізельда»)	264
<i>Кубік О. Є.</i>	Національна заслужена капела бандуристів України імені Г. Майбороди: історія функціонування та пріоритетні засади творчості	270
<i>Лі Хуасінь</i>	Взаємодія культур у музичній творчості: китайські образи у західній музиці ...	276
<i>Лі Юйсюань</i>	Рапсодія Андре Вайнена для альтового саксофону і оркестру чи фортепіано в представництві «нового академізму» поставангардного мистецтва	282
<i>Ліу Бей</i>	Г. Венявський у представництві польської скрипкової школи (на матеріалі Концерту № 2)	288

<i>Лю Цзюньї</i>	Взаємодія культурних компонентів у музичному мистецтві Китаю у контексті глобалізаційних впливів	294
<i>Міненко А. В.</i>	Синестезія в музиці на прикладі «Кольорів» Б. Аппермонта для тромбону з оркестром/фортепіано	300
<i>Мочернюк О. І.</i>	Інтерпретація міфологеми «рідна земля» у одному із текстів «Співаника» («Ми йдемо в бій» Р. Купчинського), «Червоної калини»	308
<i>Пан Ботянь</i>	Роль відкриття класу саксофону в Сичуаньській консерваторії у становленні китайської саксофонної школи	315
<i>Петровська Н. М.</i>	«Куявська фантазія» В. Малішевського в річизці духовно-етичних настанов польського національного відродження першої половини ХХ століття	321
<i>Хуан Цзюньтао</i>	Фортепіанний концерт Й.Н. Гуммеля № 2 а-moll ор. 85 в контексті мистецтва «легкого» піанізму бідермаєра першої половини ХІХ сторіччя	329
<i>Чен Менвей</i>	Приклади концертно-виконавської діяльності західних скрипалів у Китаї в першій третині ХХ століття	335
<i>Чжу Цзії</i>	Концерти Ф. Шопена у втіленні ідей бідермаєра	341

СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО

<i>Ніколаєнко В. І.</i>	Ідентифікація сценічної дії у процесі створення артистом партитури образу ролі	347
-------------------------	--	-----

CONTENTS

CULTUROLOGY

<i>Kopiïevska O.</i>	Trauma & hysteria in fin de siècle European culture (Part 1)	3
<i>Denysiyuk Zh.</i>	Visual communicative practices in the context of the development of creative industries	10
<i>Tatarnikova A.</i>	Cultural Diplomacy in the Eastern European Space: Culturological Aspect, Current Trends	15
<i>Reva T.</i>	Modern Cultural Collaborations of Opera Houses of Kyiv, Lviv, and Odesa under Martial Law: The International Dimension	20
<i>Sobolievskaya S.</i>	Role of Folk and Author's Dolls in Intercultural Communication	27
<i>Berest P.</i>	Impact of Tourist Destinations in Central Ukraine on the Mental Paradigm of Ukrainian Society	32
<i>Gavrylyuk O.</i>	Social Networks as a Factor of the Formation of Cultural Values and Norms	39
<i>Zasyadvovk O.</i>	Valuable properties of modern event practice in the scientific and practical discourse	45
<i>Krykunenko S.</i>	Structural and Stylistic Components of the Comics in the Real Space of Formation of Spectacular Culture	50
<i>Krupa O.</i>	Implementation of the Concept of Infotainment into the Practice of the Event Industry: Definition of the Problem	57
<i>Kuprii T.</i>	Television as a Factor in Formation of Common Cultural Space and Integration of Society	63
<i>Musiienko O.</i>	The Impact of YouTube Video Hosting on the Children's Segment of Ukrainian Audiovisual Culture	69
<i>Suchkov D.</i>	Audiovisual Culture of Participation: The Role of Social Media	75
<i>Osievskiy V.</i>	Formation and Conceptualisation of Socio-Cultural Discourse in Foreign Tourism Studies	81
<i>Cherevach V.</i>	Fashion as a Cultural Practice: Identification by Main Characteristics	88

ART, DECORATIVE ART, RESTAURANT

<i>Afonina O.</i>	Conceptualisation of the meanings of flower symbolics in interior schedules	94
<i>Karpov V.</i>	Ukrainian Military Themes in the Historical Battle Painting of Andrii Kholomeniuk	99
<i>Kravchenko A.</i>	Ukrainian theatre avant-garde in the space of museum communication	105
<i>Bardik M.</i>	“Sacred Images” in the Interior of the Kyiv-Pechersk Lavra's Great Church: the Factual System of Sacral Murals, 1897 – 1901	110
<i>Giachenko A.</i>	Gender Features of Art Practice of Ukraine and the East in Modern Context	117
<i>Soliarska-Komaruchuk I.</i>	Monumental Art by F. Tetianych in the Context of Transavant-Garde Traditions	124
<i>Serzhant L.</i>	Painted Decorations on Pottery of the Chernihiv Region of the 18th - first Third of the 20th Century	130
<i>Varchuk M.</i>	Stages of Collecting European Portrait Miniatures of the 16 th – 19 th Centuries	136
<i>Oleksiy Zh.</i>	Artistic practices of Valery Hegamyan in the context of Ukrainian-Armenian intercultural ties	142
<i>Zorko A.</i>	Artistic Methods of Emotional Expressiveness in Battle Painting: Composition	149
<i>Kravchenko L.</i>	Formation of the French Porcelain Collection at the Bohdan and Varvara Khanenko National Museum of Arts. Analysis of the Archive	154

CHOREOGRAPHY

<i>Lytvyn S.</i>	Assessment of the Importance of Historical Knowledge when Analysing the Development of Choreographic Art	160
<i>Gritsenyuk R.</i>	Specificity of Plastic Imagery of Competitive Dance Pasodoble	166

MUSICAL ART

<i>Markova O.</i>	Concept of Timber-Role and Philosophy of Voice in the Dynamics of Musician Research in the Last Decades	172
<i>Muravska O.</i>	“The Golden Hoop” by B. Lyatoshynskyi in the Inheritance of Spiritual and Mythological Instructions of the Musical Theatre of Europe	178
<i>Pogrebniak G.</i>	Music as an Element of the Screen Language of the Director. Part 2. Ennio Morricone's compositional practices in screen directing models	185
<i>Frait O.</i>	Song-Writing Style of Bohdan Yanivskyi: Inspirations, Intentions and Text Eminence ...	193
<i>Gorelik L.</i>	Metamorphosis of Chamber-Vocal Cycle in the Work of M. Shukh (on the Example of the Meditative Performance "Songs of spring")	199
<i>Lievit D.</i>	PR Technologies in the Art-Cultural Realm: Interaction between PR Strategies and Vocal Artist Promotion	206
<i>Slyusarenko T.</i>	Traditional and Innovative Principles in the Performance Practice of Bandurists' Chapel "Sun" Kharkiv I. P. Kotlyarevskyi National University of Arts (to the 25th Anniversary of Creative Activity)	212
<i>Shpak G.</i>	Angel Singing as the Basis of Choral Singing of the East Slavic Tradition and Choral Heritage of K. Pigrov	218
<i>Babukhivskyi V.</i>	Post-Avant-Garde and German Neo-Baroque of the 21st Century	225
<i>Beinyk Ye.</i>	“Two Legends” for Piano by F. Liszt in Line with his Spiritual and Aesthetic Positions	230
<i>Burkatska T.</i>	Song Duets by B. Yanivskyi in the Limits of Development of Madrigal and Kanto Culture of Ukraine	236
<i>Hodlevskyy V.</i>	Conceptual Basis for the Development of Folklore and Jazz Direction in Cultural and Artistic Space of Ukraine in Late 20 th - First Quarter of the 21 st Century	242
<i>Holubov D.</i>	Ondes Martenot at the World Exhibition in Paris in 1937	250
<i>Ying Qingqing</i>	S. Moniuszko's Songs for High Voices and Multi-Genre Palette of their Stylish Expression	258
<i>Krasilina I.</i>	Works by A. Scarlatti as a Triumph of Beauty and Virtue (on the Example of the Analysis of Opera "Griselda")	264
<i>Kubik O.</i>	H. Maiboroda National Honoured Bandura Choir of Ukraine: History of Functioning and Priority Principles of Creativity	270
<i>Li Huaxin</i>	Interaction of Cultures in Musical Creativity: Chinese Images in Western Music	276
<i>Li Yuxuan</i>	Andre Wainen's Rhapsody for Alto Saxophone and Orchestra or Piano in the Representation of the "New Academicism" of Post-Avant-Garde Art	282
<i>Liu Bei</i>	H. Weniawsky at the Representative Office of Polish Violin School (on the Material of the Concert No. 2)	288
<i>Liu Junyi</i>	Interaction of Cultural Components in the Musical Art of China in the Context of Globalisation Influences	294
<i>Minenko A.</i>	Synesthesia in a Musician Example of "Colours" by B. Appermont for Trombone with Orchestra/Piano	300
<i>Mocherniuk O.</i>	Interpretation of the “Native Land” Mythologeme in One of “Spivanyk” (Song-Book) Texts (“We Are Going into Battle” by R. Kupchynskyi), “Chervona Kalyna”	308

<i>Pang Botian</i>	The Role Of The Opening Of The Saxophone Class In The Sixhuan Conservatory In The Establishment Of The Chinese Saxophone School	315
<i>Petrovska N.</i>	“Kuyavian fantasy” by V. Malyszewski in Review of Spiritual and Ethical Instructions of Polish National Revival of the First Half of the XX Century	321
<i>Xuang Juntao</i>	Piano Concert by Y.N. Hummel No. 2 in a Minor Op. 85 in the Context of Biedermeier's Art of "Light" Pianism of the First Half of the 19th Century	329
<i>Chen Mengwei</i>	Examples of Concert and Performance Activities of Western Violinists in China in the First Third of the XX th Century	335
<i>Zhu Ziyi</i>	F. Chopin's Concerts Embodying Biedermeier's Ideas	341

STAGE ART

<i>Nikolaenko V.</i>	Identification of Stage Action in the Process of Creation of a Role Image Score by an Artist	347
----------------------	---	-----

Наукове видання

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ
КЕРІВНИХ
КАДРІВ
КУЛЬТУРИ
І МИСТЕЦТВ

NATIONAL
ACADEMY OF
MANAGERIAL
STAFF OF
CULTURE
AND ARTS

HERALD

Щоквартальний науковий журнал
Quarterly Journal

3'2023

Редактор **О. І. Бугайова**
Редагування англomовних статей, анотацій і транслітерації **О. Б. Рубчак**
Комп'ютерна верстка **А. С. Терещенко**

Адреса редакції: 01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 11, кім. 210
e-mail: nauka@dakkkim.edu.ua

Вимоги до публікацій на сайті:
<https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/requirements.pdf>

Здано до набору 05.09.2023. Підп. до друку 12.09.2023. Формат 60x84 1/8.
Папір офсетн. № 1. Друк офсетний. Умов. арк. 41,73.
Облік.-вид. арк. 38,57. Наклад 300 прим.